

SSP- SAMARBEJDET 2021-2024

PLAN FOR SSP-SAMARBEJDET

Plan for det kriminalitets- og
misbrugsforebyggende arbejde i Stevns Kommune

INDHOLD

FORMÅL MED SSP-SAMARBEJDET	4
Infohus Netværk, Infohus Kommune	5
FOREBYGGELSESTREKANTEN	5
Hvem styrer orkestret?	6
HOVEDMÅLGRUPPEN I SSP-SAMARBEJDET FOR STEVNS KOMMUNE	6
SNAP-MODELLEN	7
SSP-Stevns	8
SSP-Konsulet	8
§ 115-Møder	8
SSP-Netværket	8
ORGANISERING OG SAMARBEJDE	8
Forebyggende indsats	9
TILRETTELÆGGELSE	9
TEMAER I DEN GENERELLE FOREBYGGENDE INDSATS	10
Unge og kriminalitet	10
Unge og rusmidler	10
Unge og e-trivsel	10
Unge brug af det offentlige rum	10

BILAG

BILAG 1: GENOPRETTENDE PROCES	12
BILAG 2: SOCIAL PEJLING	13
BILAG 3: ROCKER/BANDEINDSATS	14
BILAG 4: SSP UNDERVISNINGSTILBUD 2020-2021	15
BILAG 5: SSP ÅRS-KALENDEREN	16
BILAG 6: SSP-KONSULENT, FUNKTIONSBESKRIVELSE	17

FORMÅL MED SSP-SAMARBEJDET

Ungdomsskolens skitur er et eksempel på en relations-opbyggende aktivitet

Formålet med SSP-samarbejdet er at forebygge kriminalitet og misbrug blandt unge.

Grundlæggende er det at sikre og vedligeholde et netværk¹, som indsamler viden og forebygger, at unge udvikler en uhensigtsmæssig adfærd med hensyn til kriminalitet og misbrug.

SSP-samarbejdet er en samarbejdsmodel, der sætter rammerne for et helhedsorienteret, tværsektorielt og tværfagligt samarbejde omkring den forebyggende indsats.

Den 18. februar 2020 udsendte Justitsministeriet "Ny og fælles ramme for SSP-samarbejdet". Den nye SSP-ramme anbefaler en retning for, hvordan man kan organisere og tilrettelægge det lokale SSP-samarbejde. Denne anbefaling har været udgangspunktet for "SSP-samarbejdet i Stevns Kommune".

I det forebyggende arbejde med de unge skal der tages udgangspunkt i trygge og stærke fællesskaber, hvor kriminelle handlinger og misbrug ikke eller i meget lille grad er et alternativ – og den enkelte unges valg bygger på viden i højere grad end flertalsmisforståelser.

Målgruppen er unge som udgangspunkt unge fra 7. årgang til og med det 17 år – samt deres forældre.

Ofte er det nødvendigt med en forebyggende indsats tidligere, eksempelvis i forbindelse med digital dannelse.

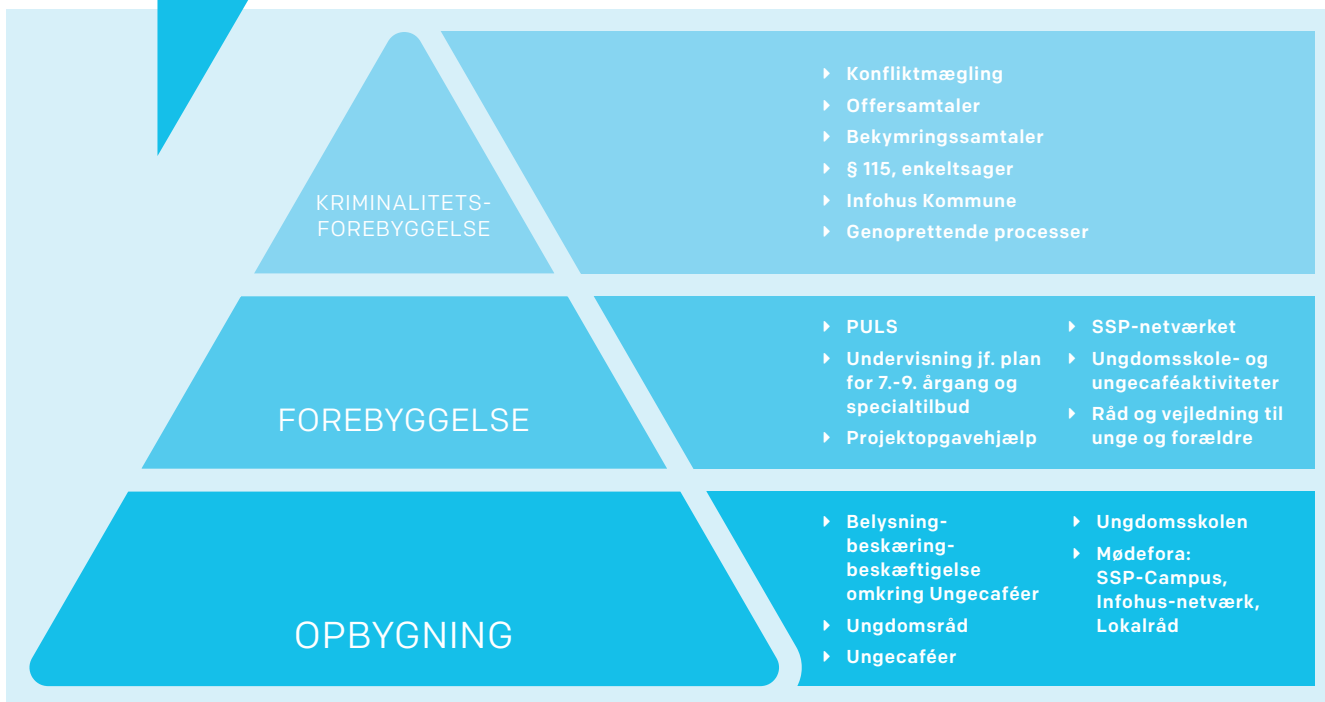
I forbindelse med "Den sammenhængende Kommunale Ungeindsats" indgår de 18-25 årige ved § 115 møderne

Februar 2021.

¹ SSP-Netværket - Side 7

FOREBYGGELSESTREKANTEN

Forebyggelsestrekanten, udarbejdet af Det kriminalpræventive Råd, er den grundlæggende ramme og udgangspunkt for SSP-samarbejdet.

- ▶ På det **opbyggende niveau** arbejdes der på, at skabe mulighed for – og motivere unge til at deltage i strukturerede fritidsaktiviteter.

Der skal skabes gode relationer, og forståelse for, at kriminalitet og misbrug er et forkert valg.

- ▶ På det **forebyggende niveau** arbejdes der på at forebygge problem- og risikoadfærd blandt unge. Social pejling er udgangspunktet.

- ▶ Den **kriminalitetsforebyggende indsats** tager afsæt i § 115-møderne, hvor aftaler koordineres og sættes i værk. Bekymringssamtaler og genoprettende processer² er to centrale forebyggende indsatser.

Infohus Netværk, Infohus Kommune

- ▶ Beredskabsplan for forebyggelse af antidemokratisering og radikaliserings.

SSP-konsulenterne er kommunens repræsentanter i det tværkommunale samarbejde Infohus Netværk.

² Bilag 1: Genoprettende proces - Side 11

HOVEDMÅLGRUPPEN I SSP-SAMARBEJDET FOR STEVNS KOMMUNE

Hovedmålgruppen i SSP-Samarbejdet for Stevns Kommune er alle unge fra 7. årgang til og med 17 år.

Udgangspunktet er, at det er de færreste unge, som havner i kriminalitet. Det helt store flertal kommer fornuftigt igennem ungdomslivet, med de muligheder og udfordringer det kan give.

Det er denne gruppes sociale kapital, som udgør fundamentet, hvorpå relationer, moral, miljø og interesser skal udspringe.

Der er flere modeller, som beskriver årsager til unges risikoadfærd/kriminalitet.

Hvem styrer orkestret?

Projektet "Hvem styrer orkestret" vandt i 2020 Det kriminalpræventive Råds pris. Udgangspunktet er den svenske kriminolog Per-Olof Wikström arbejde. Hans udgangspunkt er, at der skal fokuseres på, hvad der ligger bag de 96% af befolkningen, der ikke havner i kriminalitet.

Selvkontrol og social kapital er de to faktorer, som har størst betydning i det forebyggende arbejde og i arbejdet med at hindre recidiv.

For langt de fleste unge er kriminelle handlinger ikke en mulighed. Der er flere faktorer, som har betydning herfor.

- ▶ Den unge har gode relationer til alle i den unges nærhed, forældre, lærere, trænere etc.
- ▶ Den unge har, især hjemmefra, fået en tryk opvækst med tydelige værdier
- ▶ Den unge har en høj grad af selvkontrol/behovsudsættelse
- ▶ Den unge færdes i trygge miljøer med et positivt indhold.

Modellen bruges som værktøj i forbindelse med § 115 møderne.

"Hvem styrer orkestret"-model udarbejdet på baggrund af kriminolog Per-Olof Wikströms teori om kriminalitetsforebyggelse..

SNAP-MODELLEN

Københavns Universitet/Flemming Balvig har arbejdet videre med en systematisk model, der opstiller fire forskellige faktorer eller årsager til kriminalitet. Denne metode er en central del af SSP-grunduddannelsen.

Metoden kan ikke forudsige, hvem der vil blive kriminel, men er en systematisk måde at beskrive og forklare udfordringerne, inden der peges på løsninger.

Modellen bruges som værktøj i forbindelse med § 115 møderne.

Kriminalitet opstår i et komplekst samspil mellem mange forskellige faktorer – forebyggelsesopgaven er kompleks!

ORGANISERING OG SAMARBEJDE

Ansvar for mere end sig selv

S	S	P
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Hellested Friskole ▶ Høtherskolen ▶ Skelbæk Friskole ▶ Stevns Friskole, Rødvig ▶ Store-Heddinge Skole ▶ Strøbyskolen ▶ Ungdomsskolen	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ungevejledere ▶ Socialrådgiver	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lokalpoliti

SSP

SSP-samarbejdet er i Stevns Kommune en integreret del af UngStevns.

Fællesskab og udfordringer

SSP-Stevns

- ▶ Leder af Ungdomsskolen

SSP-Konsulenter

- ▶ Vidensdeling og koordinering af præventivt arbejde. SSP-Stevns er repræsenteret i Lokalrådet og medlem af SSP-Samrådet

Mødefrekvens: Ad hoc

§ 115-Møder

- ▶ Mødeindkalder: SSP-Konsulenter
- ▶ Repræsentant for modtageteam
- ▶ Lokal forebyggelsesbetjent, Midt- og Vestsjælland
- ▶ Kommunale Unge Indsats: Ungevejledere/repræsentant fra Jobcenter

- ▶ Videregivelse af oplysninger, herunder fortrolige oplysninger, om enkeltpersoner til en anden offentlig myndighed, når det er nødvendigt af hensyn til det kriminalitetsforebyggende samarbejde

Mødefrekvens: Hver 2. onsdag

Link: [Behandling af personoplysninger i SSP-samarbejdet](#)

SSP-Netværket

- ▶ Fastholde og udvikle kontinuitet og sammenhæng i det misbrugs og kriminalpræventive arbejde og netværk
- ▶ Indsamle viden og informationer og faglig sparring om risikoadfærd blandt kommunens unge
- ▶ Udvalgte temaer for det forebyggende arbejde på skolerne

Mødefrekvens: 2 møder årligt

TILRETTELÆGGELSE

VIGTIGT er det at fastholde, at unge, som begår kriminelle handlinger, ikke er kriminelle – betegnelsen er stigmatiserende.

Den proaktive indsats

Teambuilding

Forebyggende indsats

Den misbrugs- og kriminalpræventive indsats er delt i en **proaktiv** og en **reaktiv** indsats.

Den proaktive indsats tager udgangspunkt i opbygning af relationer og sociale kompetencer. Indsatsen peger fremad.

Vi styres bedst af hensynet til hinanden end af forbud og påbud.

► **Den proaktive indsats** omfatter:

- Puls
- Sidste skoledag
- Ungecaféer
- Projekthjælp
- Kriminalitets- og misbrugsforebyggende undervisning³
- Afholdelse af forældremøder
- Individuelle offersamtaler
- Konfliktmægling/genoprettende proces

► **Den reaktive indsats** er individorienteret og indgribende.

På § 115 møderne aftales, hvem der agerer med hensyn til at ændre en u hensigtsmæssig adfærd hos en ung.

Genoprettende praksis og ret søges anvendt, hvor det findes muligt og hensigtsmæssigt

Unge kriminelle handlinger, eksempel berigelse/ butikstyveri, begås sjældent alene men i en social kontekst. Se evt. mere på side 6 om "SNAP"-modellen.

Det er vigtigt, at forældrene på så tidligt tidspunkt som muligt bliver inddraget. Kriminelle handlinger har oftest store personlige, uddannelsesmæssige og familiære omkostninger – en tidlig koordineret, tværfaglig målrettet indsats på bekymrende adfærd er derfor nødvendig.

³ Bilag 2: Social pejling · Side 12

TEMAER I DEN GENERELLE FOREBYGGENDE INDSATS

Unge og kriminalitet

Ungdomskriminaliteten har været jævnt faldende i mange år. Arten af kriminelle handlinger er også ændret, man kan dog ikke tale om "færre, men værre". Den hårde kriminalitet, som eksempelvis vold, har ligeledes været faldende.

Vigtigt er det, når vi taler om unge og kriminalitet, at undgå betegnelsen kriminelle unge. Det er en stigmatiserende betegnelse.

Unge og rusmidler

Jævnlig bringer aviser overskrifter om danske unges rekord i indtagelse af alkohol og unges misbrug af illegale stoffer, især hash.

Vi ved, at unge handler, som de tror, vi forventer det af dem. Den gode historie, hvor fokus fjernes fra rusen, bliver desværre ikke fortalt.

Unge og digital trivsel

Den digitale kriminalitet kan deles i to dele. En faciliteret (eksempelvis svindel med handel) og den medieret (eksempelvis ulovlig billedeling og mobning).

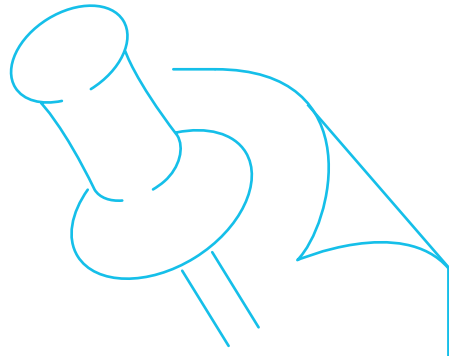
Deling af ulovlige billeder fylder meget, ikke mindst for de (oftest) piger som bliver delt.

Unge brug af det offentlige rum

Børn er, hvor deres forældre siger, de skal være. Unge samles ofte, hvor der flere unge til stede og, hvor der sker noget i det offentlige rum.

Der spilles ofte høj musik, som kan være til gene for omkringboende.

Ansvarliggørelse af forældre og en positiv dialog med de unge er to centrale indsatser.

BILAG

BILAG 1: GENOPRETTENDE PROCES

Den gengældende proces er den traditionelle tilgang, hvor temaet er afgørelse af "skyld og skam".

Erfaring med og viden om konfliktmægling/mediation er grundlæggende nødvendig.

I den genoprettende proces er der mere fokus på relationen, gerningsmanden skal stå til ansvar direkte for den forurettede part.

Der er evidens for i blandt andet Nord-Irland og Norge (hvor "restorativ justice" er indskrevet i retsplejen), at der er større offertilfredshed og mindre recidiv.

Gengældende proces	Genoprettede proces
Traditionel strafferetslig tilgang: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Hvem er skyldig ▶ Hvad er straffen	Relationspræget tilgang: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Hvem er blevet berørt? ▶ Hvordan kan vi genoprette skaden?
Fokus på brudte regler	Fokus på ansvar
Fokus på ret og rimeligt	Fokus på årsag og virkning
Separerer de involverede	Bringer de involverede sammen

Social pejling:

– Når troen på, at "alle andre gør det" kan skabe risikoadfærd.

Social pejling er en metode, der forebygger generel risikoadfærd ved at korrigere de misforståelser børn og unge kan have om omgivelsernes adfærd og forventninger til dem. Metoden viser gode resultater i forhold til at nedbringe det forventningspres, der kan få børn og unge til at handle i modstrid med deres egne ønsker eller overbevisninger.

Nogen gange tror vi måske, at "alle de andre" mener og gør noget bestemt, mens det i virkeligheden kun er nogle få, som mener og gør det. Det kaldes en social overdrivelse eller flertalsmisforståelse.

Metoden er meget simpel: Man stiller en række spørgsmål til gruppe (f.eks. en skoleklasse) ud fra følgende model:

- ▶ Hvor mange af alle de andre gør xxx for tiden?
- ▶ Hvor mange af dine kammerater tror du gør xxx lige for tiden?
- ▶ Gør du selv xxx lige for tiden?

Når man tæller svarene sammen, viser det sig ofte, at der er betydelig forskel på tro og virkelighed. Resultatet bruges som udgangspunkt for samtaler om, hvorfor vi kan tro noget andet end virkeligheden og hvorfor denne tro som følge af de ubevidste gruppepsykologiske mekanismer sætter risikoadfærd i gang.

Ungeprofilen er en vigtig kilde til at aflive unges forventning til det, de tror andre forventer af dem.

BILAG 3: ROCKER/BANDEINDSATS

Det vurderes som bekymrende adfærd, hvis unge:

- ▶ er begyndt at færdes blandt registrerede rocker/bandede medlemmer
- ▶ er begyndt at yde små tjenester, eksempelvis "Mulddyr-virksomhed"
- ▶ signalerer stærk tilknytning eksempelvis via eksempelvis påklædning eller facebook
- ▶ deltager i fest eller lignende arrangement i rocker/banderegi.
- ▶ er medlemmer af bander eller bandelignende organisationer

Indsats vedr. unge under 18 år:

- ▶ På § 115-mødet træffes aftale om bekymringssamtale og om, hvorvidt den skal være uanmeldt
- ▶ Samtalerne sker med deltagelse af repræsentanter fra politi og kommune. Den kommunale deltager bør være den - med den bedste relation.

- ▶ Der laves underretning til kommunens sociale myndigheder, hvis den unge er under 18 år.

Under samtalen er rollefordelingen:

- Den kommunale medarbejder har fokus på, hvordan den unge kan hjælpes ud af det netværk, man er på vej i, samt den unges øvrige situation. Indgangsvinklen er anerkendende og støttende.
- Politiets repræsentant fokuserer på, at den unge og dennes nærmeste gøres bekendt med den kriminalitet, som medlemmerne af "banden" udøver, de strafferetlige konsekvenser for lovovertræderen samt den menneskelige betydning heraf for såvel lovovertræder som offer.
- ▶ Politiet registrer bekymringssamtalen i PolSpot-systemet som "rockerbekymring".

Unge over 18 år

Afhængig af, hvor meget den unge er involveret samt dennes motivation herfor, kan der etableres et Exit-program.

BILAG 4: SSP UNDERVISNINGSTILBUD 2020-2021

	Elever	Forældre
<p>6. årgang</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Digital dannelse og trivsel ▶ Konfliktmægling <p>Efterår</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Social pejling og flertalsmisforståelser ▶ 2 lektioner á 45 min: <ul style="list-style-type: none"> • Alle de andre gør det • Sociale medier SoMe 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Der er to centrale spørgsmål til nedenstående temaer: Hvad er udfordringen – og hvad skal vi byde ind med? <ul style="list-style-type: none"> • Gamerkultur • Trivsel og mobning • Online hele tiden • Privatliv • Apps og sociale medier • Billeder- og videodeling <p>Forældremøde á 60 min.</p>
<p>Primært 7. årgang</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Et spørgsmål om valg <p>Vinter/forår</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Social pejling mht. rusmidler og kriminalitet. ▶ Udgangspunkt: Ungeprofil ▶ Fokus: Kriminalitet og rusmidler (alkohol) <p>Varighed: 90 min.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Forældremøde med fokus på alkohol og kriminalitet <p>Varighed: 60 min.</p>
<p>Primært 8. årgang</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Personlig stillingtagen <p>Vinter/forår</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kriminalitet ▶ Retsbevidsthed ▶ Ungeprofil ▶ Fokus: Rusmidler (illegale rusmidler) <p>Varighed: 90 min.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Forældremøde med fokus på Rusmidler <p>Varighed: 60 min.</p>
<p>Primært 9. årgang</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Rusmidler ▶ Ad hoc 	

BILAG 5: SSP ÅRS-KALENDEREN

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
<ul style="list-style-type: none"> ▶ 7. årgang Teambuilding · PULS ▶ 8. årgang Selv- og livredning · PULS 								✓				
<ul style="list-style-type: none"> ▶ 7. årgang klassebesøg <ul style="list-style-type: none"> • Fokus: Kriminalitet og rusmidler (alkohol) • Socialpejling mht. rusmidler og kriminalitet. • Forældremøde: Rusmidler (alkohol og kriminalitet) 									✓	✓		
<ul style="list-style-type: none"> ▶ SSP-kreds, døgnmøde 										✓		
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ungeprofilundersøgelse 											✓	✓
<ul style="list-style-type: none"> ▶ 8. årgang klassebesøg <ul style="list-style-type: none"> • Fokus: Rusmidler, kriminalitet, retsbevidsthed • Udgangspunkt: Ungeprofil • Forældremøde: Ungeprofil 	✓			✓								
<ul style="list-style-type: none"> ▶ SSP-årsmøde, 3 dage i uge 12 ▶ 9. årgang klassebesøg <ul style="list-style-type: none"> • Fokus: Rusmidler, Ungdomsuddannelse og sidste skoledag 			✓									
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Sidste skoledag <ul style="list-style-type: none"> • Konfliktniveau • Praktiske forberedelser herunder infoskrivelser til hjem 					✓							
<ul style="list-style-type: none"> ▶ 6. Klasser RIB · PULS 						✓						
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Strandaktiviteter 							✓					
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Øvrige faste møder 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Lokalråd 4 gange årligt ▶ Infohus-netværk 4 gange årligt ▶ § 115 møder onsdage i ulige uger 						<ul style="list-style-type: none"> ▶ SSP-netværk feb + okt ▶ SSP-Campus 4 møder årligt 					

Som udgangspunkt arbejdes der proaktivt, hvorved der er evidens for den mest effektive indsats.

- ▶ Deltagelse i § 115 møder
  - Deltager med viden om kommunens unge, grupper og lokaliteter
  - Kan tage spørgsmål op om navngivne unge
  - Har ingen myndighedsfunktion
- ▶ Medlem af Lokalrådet
- ▶ Deltager i SSP-Samrådet og SSP-Kredsens arbejde
- ▶ Deltager i SSP-Campus
- ▶ Stevns Kommunes SSP-Konsulent er repræsentant i Infohus Netværk og Infohus Kommune
- ▶ Superbruger: Vurderingsværktøj ved bekymring for ekstremisme
- ▶ Opbygge, vedligehold og sparring med lokale netværk

Proaktiv:

- ▶ Opbyggende indsats
  - Deltagelse i relevante og relationsskabende PULS-undervisningsforløb, Ungdomsskoleaktivitet mm
  - Arrangere og deltage i Ungstevns Sidste Skoledags arrangement
- ▶ Forebyggende indsats
  - Udarbejde tilbud for den forebyggende undervisning
  - Forestå den misbrugsforebyggende undervisning og de medfølgende forældremøder
  - Udgangspunktet er Social Pejling
  - Yde projekthjælp i forbindelse med klassers projektopgaver
  - Koordinere konfliktmægling, indtage rollen som mægler i egnede sager Indgå i løsningen af specifikke lokale konflikter eller uroskabende adfærd hos specifikke ungegrupper (reaktiv indsats)
  - Koordinere viden og indsats med personalet i Ungecaféerne

Reaktiv:

- ▶ Kriminalitetsforebyggende indsats
  - Bekymringssamtaler med udgangspunkt i § 115 møderne
  - Hashbekymringssamtaler med henblik på afklaring, om der skal foretages en underretning
- ▶ Rocker/bandeindsats
  - Deltagelse i rocker/bandebekymringssamtaler
  - Ingen myndighedsopgave i forbindelse med exit-aftaler

UDGIVER

Stevns Kommune
Ungdomsskolen
SSP-Samarbjdet
2021

Tekst & redaktion:

Anders Laursen

SSP- konsulent
M: +45 2961 5238

E: andersla@stevns.dk

Rene Christensen

SSP-konsulent
M: +45 2961 4134

E: renechri@stevns.dk

Bjarne Lykke Nielsen

Ungdomsskoleleder
M: +45 4011 3443

E: bjarni@stevns.dk

stevns.dk

Fotos & layout:

Stevns Ungdomsskole

ungstevns